

Nguyễn Đình Thọ

Musa Porome: Nhân đọc bài viết của Ts. Nguyễn Đình Thọ đăng trong mạng "mách Sòng.org" một câu quan ngôn luận của tác giả SOS-Boat People, tôi thấy nó hay và cần đưa lên mạng của người Chăm để cùng học hỏi, do bởi dân tộc chúng ta đang trải qua bao biến cố bất ổn trong cộng đồng lâu mà không hề tuyên giã, mặc dù có rất nhiều người thỉnh thoảng kêu rao cho sự đoàn kết dân tộc nhưng

không có cách học phước. Sau đây là nguyên văn của bài viết, mời đọc giả tham khảo.

Đoàn Kết: Một Chữ, Nghìn Hình

Ts. Nguyễn Đình Thọ
Ngày 5 tháng 8, 2014
<http://machsong.org>

Gần đây có người khăng khăng với tôi rằng người Việt Nam không đoàn kết. Tôi hãy sơ trình bày cách học phước. Nay có thời gian, tôi xin giãi bày.

Vấn đề, cách dạy là: Làm việc nhà trong nhà họch, chớ đừng làm việc nhà trong nhà họch nhà.

Hơn 39 năm qua, biết bao người kêu gọi đoàn kết, nhưng vẫn chưa nghe thấy tiếng tăm gì, nên cho rằng người Việt có bản chất chia rẽ. Không hẳn vậy.

Kêu gọi đoàn kết khi khi thì những người bất bóng vì "đoàn kết" là khái niệm không hình, không thù. Cùng một chữ, mà những hình dung khác, trăm người trăm ý. Gần đây nói, "hãy cùng đi đến điếm" mà không cho tã đ. Những thì cho rằng "điếm" ngoài ngõ, người đình ninh nó ở phía bên, người lại cho rằng nó ở trên núi xa xa. Đây là hiện tượng "một chữ, nghìn hình".

Càng mau cẩu "đoàn kết" thì càng chia rẽ là vậy.

Tôi đó rút ra nguyên tắc: Điểu gì mà không "thực thi hóa" (operationalize) được thì đừng bao giờ thực hiện được. Bởi vậy, trước hết phải định nghĩa "đoàn kết" để sao có thể thực hiện.

Theo tôi, đó là: trạng thái những người cùng sống nguyện quy tụ lại để góp sức cho một mục đích chung.

Rất có thể có người không đồng ý. Không sao, hãy chọn một định nghĩa khác, rồi điểu kiện phải hội đủ tính "thực thi hóa".

Bây giờ tôi lại với định nghĩa ở trên. Nó có 3 yếu tố cấu thành:

- (1) Cùng sống nguyện
- (2) Mục đích chung
- (3) Góp sức

Muốn "đoàn kết" theo nghĩa này thì phải hội đủ cả 3.

Yếu tố thứ nhất, "cùng sống nguyện", không đơn giản mong gom tất cả mọi người mà hãy chung quy tụ những ai cùng sống nguyện. Chẳng hạn, có người thích giúp trẻ em nghèo khó, có người muốn cứu nạn nhân buôn người, có người muốn báo vệ dân oan, có người hướng về Việt Nam, có người chỉ quan tâm đến công đồng người họ ngoi, v.v. Gom người với sống nguyện khác nhau thì sống một công vô ích như trên đầu voi nọ.

Yếu tố thứ hai, "mục đích chung", là điếm đến có to đ đ h n hoi, nh là t đ cho s n h t đ nh tù nhân l ng tâm, tranh th s ng h c a s nh t đ nh các dân bi u H Vi n, thông qua m t ngh quy t c th v Bi n Đông, thông qua m t đ o lu t nhân quy n...

Yếu tố thứ ba, "góp sức", đòi hỏi một phương án với những công tác thực tế. Có vậy thì mọi người mới có thể chung công tác cho phù hợp với sự trưởng và hoàn cảnh của mình để góp sức mình vào với mọi người.

Mục đích và phương án thực hiện, công lợi chính là kết hoạch. Muốn quy tụ càng đông thì mục đích phải càng rõ ràng và kết hoạch phải càng bao quát để sao cho mọi người cùng làm việc nhưng mỗi người góp phần cho mục đích chung, như những con lươn chui vào giòng sông.

Cuộc tập hợp và phân công của Hội Quốc Hào là một ví dụ. Mục đích chung của nó là những ví dụ của nêu trên. Phương án thực hiện tập hợp bằng cách đưa ra và chuyển đến cho các phái đoàn 22 tiểu bang Hoa Kỳ và 3 tỉnh bang Canada. Mọi phái đoàn tập quán xuyên phần mình để rồi ráp lại với nhau ở Hội Quốc Hào Hoa Kỳ, trong sự phối hợp của ban tổ chức. Đó là công thức để quy tụ, mà người nhìn từ ngoài thì cho là đoàn kết.

Nếu khéo sắp xếp, chúng ta có thể gói ghém nhiều kết hoạch lớn trong một kết hoạch lớn hơn nữa, và cuối cùng, để quy tụ nhiều thành phần với nhiều sự nguy hiểm khác nhau, như thế khi những giòng sông đổ vào giòng sông lớn hơn, rồi lớn hơn nữa... cho đến khi trở thành một lũ cuốn trôi đi một chữ.

Với cách quy tụ “xếp lớp” này, mọi người và tập thể do theo đuổi sự nguy hiểm riêng, hành động theo sự trường kỳ riêng mà vẫn góp một bàn tay cho đội cứu.

Đây là lý do chúng tôi dùng phương châm “Góp Một Bàn Tay” chung cho các chương trình chương buôn người, báo và người tập nạn, đòi tập thể cho tù nhân lương tâm, chương tra tấn, báo và tập thể tôn giáo, đòi quyên cho người lao động, đào tạo nhân sự hoạt động... Mọi chương trình là một giòng sông, và tập thể cùng tập thể một đi một: tăng thu nhập lợi cho các nạn nhân tranh đấu cho nhân quyền và dân chủ trong nước.

“Làm việc nhỏ trong một kết hoạch lớn” là công thức để đoàn kết, hiểu theo nghĩa mà tôi trình bày ở đầu bài.

Dĩ nhiên cũng có người thích làm việc nhỏ trong kết hoạch nhỏ vì lý do nào đó. Không sao. Mục tiêu của “đoàn kết” không phải là quy tụ cả thiên hạ, mà chỉ để giữ quy tụ một vài nạn nhân đang phải giữ quy tụ.